

# Чи вмієш ти свистати, Юганно? (скорочено)

Ульф Старк

*Ульф Старк*

*Повість "Чи вмієш ти свистати, Юганно?"*

**Розповідь ведеться від імені семирічного хлопчика Ульфа.**

*Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.*

*Авторські права на переказ належать Укрлібу.*

Якось увечері Ульф з другом Беррою гойдалися на саморобній гойдалці. Ульф розповів, що збирається сьогодні до дідуса на день народження. Дідусь дасть йому грошей, як і кожен раз, коли хлопчик приходить до нього. Берра не мав дідуса, але дуже хотів. І питав, чим займаються дідусі. Ульф розповів, що пригощають кавою, їдять свинячі ніжки, беруть онуків на озеро порибалити. Ульф пообіцяв, що завтра відведе друга в місце, де є багато дідусів, і можна собі вибрати якогось.

На наступний день Берра прийшов вимитий і з нагідкою в руках. Друзі пішли до будинку для людей похилого віку. В одній кімнаті сидів дідусь у штанях на підтяжках і розкладав пасьянс. Ульф сказав другові, що дідусь цілком підходящий, і хлопці зайшли у його кімнату. Берра привітався і спитав, чи дідусь любить свинячі ніжки. Але дідусь сказав, що ні, але любить грати у карти сам з собою. Берра назвав його дідусем. Тоді старий обійняв Берру і спитав, скільки хлопцеві років. Берра сказав, що сім. Дідуся звали Нільс. Він показав свою кімнату, фото тітоньки з величезними очима в капелюсі, золотий годинник, опудало птаха і половину лося, яку сам вирізав з дерева. Берра сказав, що дідусь Ульфа завжди пригощає хлопця кавою. Новоспеченому дідусеві Нільсу сподобалася ідея, і він повів хлопців у їдальню. Там було багато дідусів і бабусь. Поки всі пили каву з булочками, Ульф розповідав про свого дідуса, про його день народження. Раптом Нільс поставив Берру на стіл і всім сказав, що це його онук, який подарував йому квітку.

Якась тітонька Тора навіть сказала, що хлопець – викапаний Нільс. Коли друзі прощалися з дідусем, Берра сказав, що дідусь Ульфа дає гроші. Тому Нільс теж дав п'ять крон для Берри.

Берра був дуже задоволений своїм новим дідусем. Всю дорогу додому він підкидав у повітря отриману копійку. На наступний день друзі знову рушили до діда. Навіть дощ їх не зупинив. Дідусь витирав Беррі мокру голову. Потім хлопці з дідусем грали в карти. Затим дідусь дістав фотографію тітоньки з великими очима. Це була його дружина.

Берра хотів на озеро порибалити, але дідусь сказав, що далеко ходити йому не

можна, бо заблукає. Тому вирішили піти пити каву. На прощання Берра отримав від дідуса дві крони, а Ульф – таблетку від кашлю.

Одного разу хлопці з дідусем вирушили на свіже повітря. Але перш, ніж відправитися в дорогу, хлопці допомогли Нільсу зашнурувати черевики. А Берра всю дорогу ніс дідусеву сумку. Друзі вийшли надвір. Нільс радів птахам, запаху повітря. Він витягнув з сумки ніж з червоною рукояткою, ліску, мотузку, ножиці, голку і нитку. З самого дна він дістав шаль з трояндами, тонку і блискучу. Шаль була з шовку і колись належала дружині Нільса.

*Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.*

*Авторські права на переказ належать Укрлібу.*

Дідусь придумав зробити повітряного змія. Берра зрадив. Хлопці змайстрували каркас з гілок. Дідусь обтягнув його шовком і як слід все пришив. На деревах свистіли птахи, і Нільс теж тихенько насвистував гарну мелодію пісеньки, яка називалася "Чи вмієш ти свистати, Юганно?". Його дружину звали Йоганна. У неї було руде волосся і синій капелюх. Берра мріяв навчитися свистати.

Нарешті змій був готовий. Він не мав хвоста, тому дідусь дав свою краватку. Та вітру не було, і хлопці не змогли запустити змія. Дідусь втомився і пішов.

Коли хлопці прийшли наступного разу, Нільс лежав у постелі. На столику біля ліжка стояла склянка з водою, а в ній – квітка, що приніс тоді Берра, тільки пелюстки у неї майже всі облетіли. Дідусь лежав і розмірковував, а хлопці сиділи на краєчку ліжка і дивилися на опудало птаха, на золотий годинник і не говорили ні слова. Берра сказав, що теж любить розмірковувати. Дідусь любив згадувати, як малим крав вишні.

Нільс вчив Берру свистати і знову насвистував "Чи вмієш ти свистати, Юганно?". Потім наступила черга Берри, але в нього нічого не вийшло – одне шипіння.

Дідусь мав на обличчі пластир, бо порізався, коли брився: у нього тремтіли руки. Берра сказав, що Ульф міг би допомогти побритися. А ще Берра спитав, коли у дідуса день народження. Дідусь подивився на годинник на стіні і сказав, що зовсім скоро, в наступну п'ятницю. Хлопці похапцем попрощалися з Нільсом. Адже Беррі стільки потрібно було встигнути підготувати! Хлопці мали мало грошей, тому стригли газони і пололи клумби з трояндами. І весь час Берра наполегливо вчився свистати, хоч не дуже виходило.

Коли хлопці прийшли до дідуса, уже смеркло. Нільс сидів на стільці посеред кімнати. В кращому костюмі. А підборіддя зовсім заросло щетиною. Дідусь зрадив. Хлопці заспівали йому привітання. А потім хлопці обережно поголили дідуса. Їдальня була уже закрита, тому Берра сказав, що повечеряють в іншому місці.

В коридорі зустрілася медсестра в білому халаті. Вона з тривогою подивилася на коричневий дідусевий капелюх. Медсестра сказала, що хлопці берегли дідусеве серце, бо в нього з ним негаразди. Берра сказав, що у дідуса найкраще серце.

Друзі пішли в парк, а тоді в сад Густавсона. Там було так темно, що Берра включив свій ліхтарик і освітив ліхтариком стовбур величезної вишні. На ній були важкі стиглі

ягоди. Нільс став дертися наверх. Дуже повільно. Він хвтався тремтячими руками за гілки. Піднявся трохи і зупинився: не міг підтягнути ногу до наступного сучка. Хлопці йому допомогли. Нарешті він усівся на гілку поруч з хлопцями і подригав у повітрі ногами, як маленький.

У капелюх діда набрали найсоковитіших і стиглих ягід. А потім сиділи і тільки чмокали і спльовували вниз кісточки. "Прекрасний у мене дідусь", — радів Берра. Нільс нащупав ногою найнижчий сучок. Але тут роздався тріск – сучок зламався. Нільс непорушно лежав на землі. Раптом з будинку вийшов Густавсон. Друзі сховалися за кущем. А Густавсон тим часом обнишпорював сад. І тут на дідуса напав чих! Беррі довелося затиснути йому рота долонею, але він все рівно не міг зупинитися. Нарешті Густавсон пішов геть, а друзі відправилися святкувати далі.

Пішли на поляну перед каплицею. Берра розпакував валізу. Дістав термос з кавою, свіжу випічку, заливне з поросячих ніжок. Потім запалив свічки і розставив їх тут і там. Дідусь смакував випічку і пив каву. Він запитав, чи хлопці запускали повітряного змія. Хлопці пояснили, що все ніяк не було підходящого вітру. Поросячих ніжок дідусь не хотів, але зрадів, коли Берра подарував йому шовкову краватку.

Хлопці збиралися додому, але Нільс втомився і не міг іти. Тоді Ульф збігав у будинок для пристарілих за кріслом на колесах. Дідусь всю дорогу насвистував. Наступного разу Берра мав показати дідові, як навчився свистати.

Після того вечора Ульф довго не зустрічав Берру. Але якось одного разу набрів на нього: він вчився свистати і відмовився йти до діда, поки не навчиться. Тренування зайняли декілька неділь.

Нарешті, коли похолодало і пожовтіло листя на вишні в саду Густавсона, Берра раптом знайшовся. Він уже навчився свистати. І друзі побігли до дідуса. Та коли відкрили його двері, кімната виявилася пуста. Не було речей Нільса. Ліжко було заслано. В кімнаті пахло милом.

В парку його теж не було. А в їдальні тітонька Тора сказала, що дідусь покинув їх. Тора обійняла Берру за плечі. Вона сказала, що дідусь тепер на небі, що в суботу з ним можна буде попрощатися в каплиці. Берра був жахливо роздратований. У нього навіть сльози навернулися на очі. Він вирвався з Ториних обіймів.

В суботу був сильний вітер. Хлопці пішли прощатися з дідусем. Але перед тим пробралися у сад Густавсона і зірвали найкрасивішу троянду.

Хлопці у каплиці сіли на лаву біля самих дверей. Коли замовкла музика, з'явився священник і проголосив коротку промову. Він сказав, що Нільс не був самотній, хоча в нього і не було рідних. Тут Берра сказав: "Він же був моїм дідусем!". Потім всі стали підходити до труни і класти квіти. Ульф з Беррою підійшли останніми, вклонилися, і поклали троянду.

Берра засвистав "Чи вмієш ти свистати, Юганно?".

Автобус з труною поїхав. Хлопці махали йому услід, поки він не зник за поворотом. Тоді Берра сказав, що час запустити повітряного змія, бо саме була вітряна погода.

*Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.  
Авторські права на переказ належать Укрлібу.*